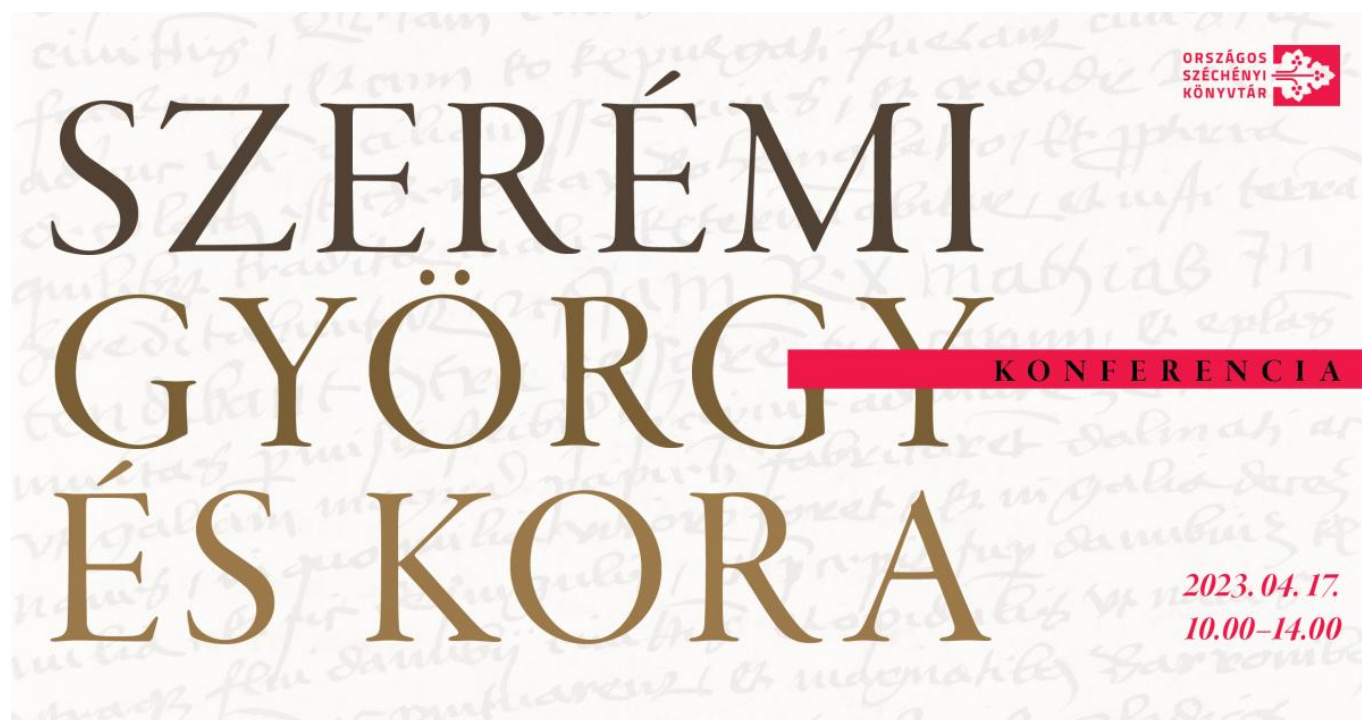

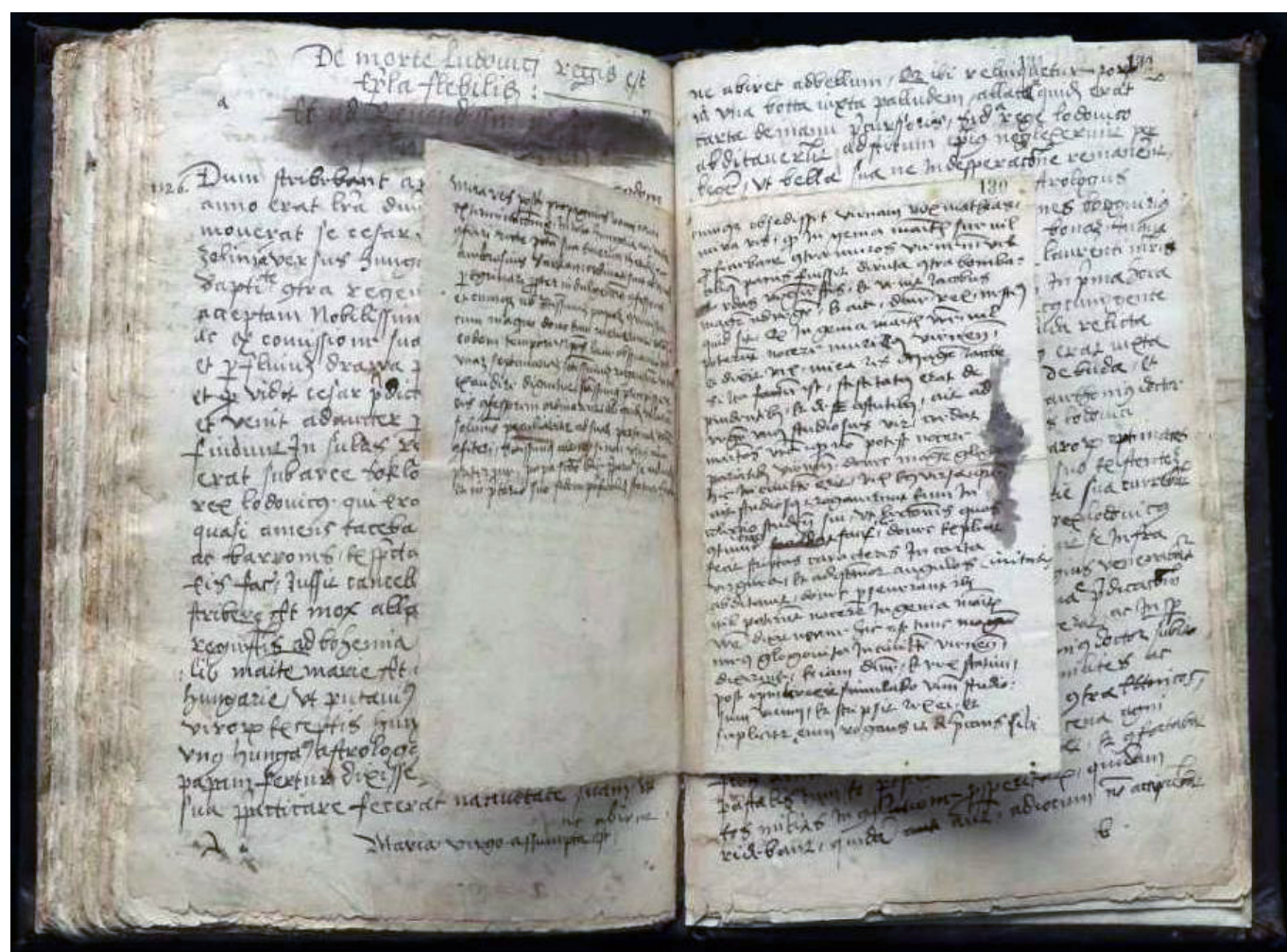
Szerémi György és kora

2023/04/17

Könyvtárunk 2023. április 17-én tudományos tanácskozást rendezett Szerémi György *Magyarország romlásáról* című művéről.

[1] **Szerémi György és kora** címmel 2023. április 17-én tudományos tanácskozást rendezett könyvtárunk a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által támogatott OTKA-projekt részeként. A konferencia célja a 16. század történetírásának egyedülálló, de ellentmondásos megítélésű, egyben méltatlanul alulértékelt alkotásának, **Szerémi György (1490 k.-?) Epistola de perdicione regni Hungarorum** [2] című munkájának vizsgálata, a mű filológiai kérdéseivel, történetírásban elfoglalt helyével, művelődéstörténeti vonatkozásaival kapcsolatos eszmecsere, a felmerülő új szempontok és teóriák megvitatása volt. Az egyetlen példányban fennmaradt kéziratot az OSZK Kézirattárában őrzik.

[3]Rózsa Dávid főigazgató köszöntőjében méltatta az eseményt szervező Kulcsár Péter

Historiográfiai Kutatócsoport tevékenységét. A kutatócsoport 2022-ben alakult meg az OSZK-ban azzal a céllal, hogy kutassa, lefordítsa és feldolgozza a 15–17. századi latin és magyar nyelvű historiográfiai irodalmat. A csoport tagjai részt vesznek a hazai és nemzetközi tudományos életben is, a kutatási eredményekről első ízben szerveztek konferenciát.

Rózsa Dávid hangsúlyozta, hogy az OSZK büszke arra, hogy több kutatócsoportnak – többek között a szintén tavaly alakult Lipták Dorottya Sajtótörténeti Kutatócsoportnak, illetve a már közel ötvenéves ELKH-OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoportnak – lehet otthona, valamint ismertette a nemzeti könyvtár erős tudományos jelenlétét, új és bővülő tartalmait, készülő szolgáltatásait az online térben is.

Szebelédi Zsolt, a projekt vezető kutatója megnyitó beszédében összefoglalta a Szerémi-kutatás 183 évét, számba véve a művel foglalkozó tudósokat, a kutatások történetét és az eddigi szövegközléseket. A **Kulcsár Péter Historiográfiai Kutatócsoport** célja 2025-re egy kritikai kiadás megjelentetése, valamint a mű szóanyagát is szeretnék feldolgozni.

[4]

[5]Fazekas Sándor előadásában – **Szerémi György és az összeesküvés-elméletek** – elsősorban a Szerémi-kérdés műfaji aspektusaira kívánt koncentrálni. Szerémi iratát abból a szempontból vizsgálta, hogy mennyire illik rá az összeesküvés-regények műfaji meghatározása. A látszólag antagonisztikus felvetés valójában nem feltétlenül kortévesztő: az összeesküvés-elméletek már a középkortól elterjedtek voltak, így az azokból összeszőtt nagyobb elbeszélések is megjelentek Európa-szerte. A magyar közegben is lehet hasonló műveket találni, amelyeket érdemes összevetni Szerémi alkotásával.

Veszprémy Márton **Asztrológusok és horoszkópok II. Ulászló és II. Lajos udvarában** címmel tartotta meg előadását. Az udvari asztrológusok a korabeli udvari kultúra nem elhanyagolandó részét képezték – nevük és jóslataik nemcsak asztrológiai kéziratokban maradtak fenn, hanem a narratív forrásokhoz is utat találtak. Míg az I. Mátyás király udvarában működő asztrológusokról gazdag forrás- és ismeretanyagból tájékozódhatunk, az őt követő Jagelló uralkodók udvarát ebből a szempontból alig vizsgálta eddig a kutatás. Szerémi György emlékirata azonban megőrizte annak a személynek a nevét és történetét, aki a legközelebb áll az udvarban működő asztrológus kategóriájához.

[7]Kasza Péter előadásának – [*A Hunyadi-ház tragédiája, avagy egy historiográfiai fordulat Szerémi*](#)

[művében](#) [8] – célja, hogy megvizsgálja az *Epistola de perdicione regni Hungarorum* című műben Szerémi György elbeszélésének Hunyadi László tragédiájától Corvin János és családja haláláig terjedő, általában keveset elemzett részét. Az előadó érvelni kívánt amellet, hogy a Szerémi György elképzelése és a korszak bemutatása bizonyos értelemben hosszú távú fordulatot jelentett a Jagellók szerepének historiográfiai megítélésében.

Halmágyi Miklós Szerémi György Magyarország romlásáról írt művének néhány Békés megyei vonatkozású elbeszélését vizsgálta (**Szerémi György Békés megyei anekdotáinak valóságelemei**). A szerző egyes anekdotái valószínűleg nem történtek meg abban a formában, ahogyan ő leírta, a meglepő elbeszélések bizonyos elemei azonban egybevágóan olyan adatokkal, melyeket oklevelekből ismerünk. A valóságelemek vizsgálata segíthet a „monda születésének” és a szerző gondolkodásmódjának a megértésében.

[10]A [Szájhagyomány Szerémi György emlékiratában](#) [11] című előadásban Szebelédi Zsolt azt az

egyöntetű vélekedést kívánta tudományosan bizonyítani, hogy Szerémi György az emlékiratában a korai, általa meg nem élt eseményeket nem írott források, hanem elsősorban mendemondák, a népkán élő történetek alapján örökölte meg. Az előadó olyan szöveghelyeket vizsgált, amelyek igazolják, hogy Szerémi egy történet elmesélésénél a néphagyományra épített.

Varga Szabolcs kísérletet tett Szerémi György művében a szöveg belső összefüggésrendszerének egyfajta vizsgálatára. A **Szerémi országa - az Epistola de perdicione földrajzi határai** című előadás egyik célja, hogy a Szerémi által a saját bevallása szerint személyesen bejárt földrajzi terület határait megjelölje, másik célja a lejegyzett történetek térképre vetítése. Kutatásában azt kívánja vizsgálni, hogy a történetek forrásai kapcsolatban állhattak-e a szerző saját helyismeretével, azaz van-e valamiféle mintázat a lejegyzett történetek belső logikájában, vagy ennek híján a szöveg valóban csupán egy személy közel egy időben lezajló múltteremtési aktusa a narratíva megalkotásával.

[12]

Kapcsolódó tartalmak:

[Rózsa Dávid főigazgató köszöntő beszéde](#) [13]

[A konferencia programfüzete](#) [14]

[A rendezvény meghívója](#) [15]

[A magyar romlás krónikája](#) [16]

Source URL: <https://oszk.hu/en/node/5984>

Links:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_2.jpg
- [2] https://opac.oszk.hu/Record/Fol._Lat._4020.-r17138
- [3] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_RozsaDavid.jpg
- [4] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_2_VeszpremyMarton.jpg
- [5] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_1_FazekasSandor.jpg
- [6] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_4_HalmagyiMiklos.jpg
- [7] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_3_KaszaPeter.jpg
- [8] <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/kasza-p%C3%A9ter-a-hunyadi-h%C3%A1z-trag%C3%A9di%C3%A1ja-avagy-egy-historiogr%C3%A1fiai-fordulatszer%C3%A9mi-/153408377683343>
- [9] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_6_VargaSzabolcs.jpg
- [10] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_5_SzebelediZsolt.jpg
- [11] <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/szebel%C3%A9di-zsolt-sz%C3%A1jhagyom%C3%A1ny-szer%C3%A9mi-gy%C3%B6rgy-eml%C3%A9kirat%C3%A1banszer%C3%A9mi-gy%C3%B6rgy-%C3%A9s-kora/1189803628322410/>
- [12] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_nyito.jpg
- [13] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2023/04/17/szeremi_gyorgy_es_kora
- [14] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_programfuzet_final.pdf
- [15] https://oszk.hu/sites/default/files/SzeremiGy_konferencia_23-04-17_meghivo.jpg
- [16] <https://www.oszk.hu/rendezvenyek/magyar-romlas-kronikaja>
- [17] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [18] <https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon>